



**TÜRKİYE CUMHURİYETİ**  
**ANAYASA MAHKEMESİ**

**İKİNCİ BÖLÜM**

**KARAR**

**ÜMRANİYE ŞİMŞEK VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU**

(Başvuru Numarası: 2014/8279)

Karar Tarihi: 23/2/2017

## İKİNCİ BÖLÜM

### KARAR

**Başkan** : Engin YILDIRIM  
**Üyeler** : Celal Mümtaz AKINCI  
Muammer TOPAL  
M. Emin KUZ  
Recai AKYEL  
**Raportör Yrd.** : Derya ATAKUL  
**Başvurucular** : 1. Ümraniye ŞİMŞEK  
2. Hayriye ÖZMEN  
3. Fikret TÜRKAL  
4. Emine MORGÜN  
**Vekili** : Av. Abdullah ÜNAL

#### I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, tapu iptali ve tescil talebiyle açılan davanın reddedilmesi, Yargıtay kararının gerekçesiz olması ve yargılamanın uzun sürmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

#### II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 5/6/2014 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

#### III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
8. Başvurucular, Yozgat ili Boğazlıyan ilçesi Göğdecili köyünde 1990 yılında yapılan kadaströ çalışmalarında bir kısım taşınmazlarla ilgili olarak yapılan hatalı tespit işlemine dayalı tapu kayıtlarının düzeltilmesi talebiyle 2/2/1999 tarihinde tapu iptali ve tescil davası açmışlardır.

9. Boğazlıyan 1. Asliye Hukuk Mahkemesi (Mahkeme) 3/6/2003 tarihli kararı ile davanın kısmen kabulüne ve feragat nedeniyle de kısmen reddine karar vermiştir. Karar, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 19/2/2004 tarihli ilamı ile bozulmuştur.

10. Bozma sonrası yeniden yapılan yargılamada Boğazlıyan 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 28/2/2008 tarihli kararı ile davanın kısmen kabulüne karar vermiştir. Kararın gerekçesi şöyledir:

*"Yukarıda açıklanan ve mahkememizce kabul edilen nedenlere göre geçerli bir hukuki sebebe ve nedene dayalı olarak dava konusu taşınmazların evveliyatında muris R.S.ye ait olduğu, taşınmazların mirasçılar arasında taksim edilmediği, murisin ölümü ile tüm mirasçılara intikal ettiği ve bu taşınmazlarda davacıların miras payları oranında mülkiyet hakkı sahibi oldukları anlaşılınca bu parseller açısından davanın kabulüne, her ne kadar dahili davalı N.S. davaya dahil edilmiş ise de; dava konusu yerlerden bu davalı adına kayıtlı olan yerin bulunmadığı, dolayısıyla davalının, davada husumet ehliyetinin bulunmadığı anlaşılınca bu davalı açısından davanın reddine, davacı vekilinin bozmadan önce feragat ettiği taşınmaz açısından mahkememizin 03/06/2003 tarihli hükmünün kesinleşmiş olması nedeniyle bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ilişkin aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir."*

11. Anılan karar, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 11/6/2013 tarihli ilamı ile onanmıştır. Kararın gerekçesi şöyledir:

*"Dosya muhtevasına, dava evrakı ile yargılama tutanakları münderecatına ve uyulan bozma ilâmında açıklandığı üzere işlem yapıp sonucu Dairesinde hüküm tesis edildiğine göre yerinde olmayan temyiz itirazlarının reddi ile Usul, Kanun ve bozma gereklerine uygun bulunan hükmün ONANMASINA"*

12. Karar düzeltme talebi, aynı Dairenin 1/4/2014 tarihli ilamı ile reddedilmiştir. Kararın gerekçesi şöyledir:

*"Dosya muhtevasına, dava evrakı ile tutanaklar münderecatına ve Yargıtay ilâmında açıklanan gerektirici sebeplere göre yerinde olmayan ve HUMK'nun 440. maddesinde yazılı hallerden hiçbirisine uymayan karar düzeltme isteminin REDDİNE,"*

13. Anılan ilam başvuruçulara 7/5/2014 tarihinde tebliğ edilmiştir.

#### **IV. İNCELEME VE GEREKÇE**

14. Mahkemenin 23/2/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

##### **A. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia**

15. Başvuruçular, makul sürede yargılanma haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

##### **1. Kabul Edilebilirlik Yönünden**

16. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir nedeninin de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

##### **2. Esas Yönünden**

17. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, B. No: 2012/13, 2/7/2013, §§ 50, 52).

18. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu,

tarafının ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvuru sahibinin yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, §§ 41-45).

19. Anılan ilkeler doğrultusunda, Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında somut olayda 15 yıl 2 aylık yargılama süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.

20. Açıklanan gerekçelerle, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

### **B. Gerekçeli Karar Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia**

21. Başvurucular, karar düzeltme talebinin reddine dair Yargıtay kararının gerekçesiz olduğunu belirterek gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

22. Anayasa'nın 36. ve 141. maddeleri gereği mahkemelerin her türlü kararının gerekçeli olması gerekir. Ancak bu hak, yargılamada ileri sürülen tüm iddialara ayrıntılı şekilde yanıt verilmesi gerektiği şeklinde anlaşılamaz. Bu nedenle gerekçe gösterme zorunluluğunun kapsamı kararın niteliğine göre değişebilir (*Mehmet Yavuz*, B. No: 2013/2995, 20/2/2014, § 51). Kanun yolu incelemesi yapan merciin, yargılamayı yapan mahkemeye aynı sonuca ulaşması ve bunu aynı gerekçeyi kullanarak veya atıfla kararına yansıtması yeterlidir (*Yasemin Ekşi*, B. No: 2013/5486, 4/12/2013, § 57).

23. Somut olayda, yapılan açık yargılama sonunda tarafların davanın sonucuna etkili olabilecek tüm iddia ve savunmalarının tartışılarak karar verildiği (bkz. § 10), Yargıtay tarafından da Mahkemece verilen karar ve yargılama içeriğine atıf yapılarak hükmün onandığı (bkz. § 11) ve karar düzeltme isteminin reddedildiği (bkz. § 12), dolayısıyla gerekçeli karar hakkına yönelik bir müdahale olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

24. Açıklanan nedenlerle başvurunun bu kısmının, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

### **C. Yargılamanın Sonucu İtibarıyla Adil Olmadığına İlişkin İddia**

25. Başvurucular; ortak murisleri olan dedelerinden kalan taşınmazların satış gibi gösterilerek dayıları adına tespit ve tescil edildiğini, hakkaniyetli bir karar verilmediği için mülkiyet hakkının ihlal edildiğini, tapu kayıtlarındaki hatanın düzeltilmesi için açtıkları tapu iptali ve tescil davasının reddedildiğini, tapu kayıtlarının resmî kurumlardan gereği gibi gönderilmediğini, muvazaa iddiaları kabul edilerek tapu kaydının iptal edilmesi gerektiği hâlde davanın reddine karar verildiğini belirterek adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

26. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru sahipleri tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucuların ihlal iddialarının, hakkaniyetli bir karar verilmediği için mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin olduğu anlaşılmış ve şikâyetleri bir bütün olarak adil yargılanma hakkı kapsamında değerlendirilmiştir.

27. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kapsamda ilke olarak mahkemeler önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile uyumsuzlukla ilgili varılan sonucun adil olup olmaması bireysel başvuru konusu olamaz. Ancak, bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden, bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik içeren tespit ve sonuçlar bu kapsamda değildir (*Ahmet Sağlam*, B. No: 2013/3351, 18/9/2013, § 42).

28. Somut olayda Mahkemece tarafların tüm iddiaları değerlendirilerek ve delilleri incelenerek karar verilmiş, Yargıtay 8. Hukuk Dairesi tarafından da karar onanmıştır.

29. Başvurucular tarafından ileri sürülen iddialar, Derece Mahkemesince delillerin değerlendirilmesi ve hukuk kurallarının yorumlanmasına ilişkin olup Mahkeme kararında bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan bir durumun da bulunmadığı dikkate alındığında ihlal iddialarının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

30. Açıklanan nedenlerle başvurunun bu kısmının, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

#### **D. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden**

31. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

*"Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."*

32. Başvurucular; 80.000 TL maddi, 80.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuşlardır.

33. Somut olayda makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

34. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında dava konusu hukuki menfaat ile dava dosyasındaki taraf sayısı da dikkate alınarak başvurularda ayrı ayrı net 12.600 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

35. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvurularda müştereken ödenmesine karar verilmesi gerekir.

#### **V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

3. Yargılamanın sonucu itibarıyla adil olmadığına ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurularda ayrı ayrı net 12.600 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvurularda MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurularda Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

Başvuru Numarası : 2014/8279

Karar Tarihi : 23/2/2017

F. Kararın bir örneğinin Boğazlıyan 1. Asliye Hukuk Mahkemesine (E.2005/98, K.2008/50) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 23/2/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan  
Engin YILDIRIM

Üye  
Celal Mümtaz AKINCI

Üye  
Muammer TOPAL

Üye  
M. Emin KUZ

Üye  
Recai AKYEL